

Najvyšší správny súd
Slovenskej republiky

KRAJSKÝ SÚD V KOŠICIACH
ECLI:SK:NSSSR:2022:7018201110.1
Došlo: 17.08.2022
o ___ hod. ___ min. ___ krát
___ príloh ___ rubrik

6S 180/2018

1Asan/8/2021
IČS: 7018201110

PO - ÚI SOI	
Došlo: 26.08.2022	
Podanie číslo: 113	Číslo spisu: 3/19
Prílohy:	Vybavuje: UK

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Mališovej a z členov senátu JUDr. Moniky Valašikovej, PhD a JUDr. Juraja Vališa, LL.M., v právnej veci **žalobcu (sťažovateľa): Bytový podnik Trebišov s.r.o.**, Puškinova 18, Trebišov, IČO: 36 175 706, proti **žalovanému: Slovenská obchodná inšpekcia**, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie, so sídlom Bajkalská 21/A, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.: SK/0272/99/2018 zo dňa 09.10.2018, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/180/2018-52 zo dňa 24.09.2020, takto

rozhodol:

Kasačná sťažnosť sa **z a m i e t a**.

Účastníkom konania sa nárok na náhradu trov kasačného konania **n e p r i z n á v a**.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred správnym súdom

1. Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom postupom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu ako nedôvodnú. Podanou žalobou sa žalobca domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia žalovaného, ako aj rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Košiciach pre Košický kraj č. P/0590/08/17 zo dňa 25.04.2018, ktorým bola žalobcovi podľa § 24 ods.1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o ochrane spotrebiteľa“) uložená peňažná pokuta vo výške 200,- eur pre porušenie § 4 ods.1 písm. h) zákona o ochrane spotrebiteľa v nadväznosti na § 8b ods.2 písm. a) zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov“).

2. Správny súd preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a tiež konanie, ktoré vydaniu týchto rozhodnutí predchádzalo v medziach podanej žaloby a po oboznámení sa s úplným obsahom administratívneho spisu dospel k záveru, že administratívne orgány na základe zisteného skutkového stavu dospeli k správne mu záveru, že žalobca sa dopustil žalovaným označeného porušenia zákonom uloženej povinnosti predávajúceho v zmysle § 4 ods.1 písm. h) zákona o ochrane spotrebiteľa v nadväznosti na § 8b ods.2 písm. a) zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov pri správe majetku vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Podľa názoru súdu v správnom konaní bol dostatočne zistený skutkový stav, z ktorého bol vyvodený aj správny právny záver o porušení povinností žalobcu, s ktorým sa súd v celom rozsahu stotožnil.

3. Správny súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že zmluvný vzťah medzi správcom bytov a nebytových priestorov ako predávajúcim a vlastníkami bytov a nebytových priestorov ako spotrebiteľmi je spotrebiteľským vzťahom (zmluvou), keď správca vystupuje vo vzťahu k jednotlivým vlastníkom bytov a nebytových priestorov v bytovom dome ako podnikateľ, ktorý im ako spotrebiteľom poskytuje v rámci svojej podnikateľskej činnosti

za odplatu dojednané služby - správu domu. Žalobca ako správca podľa § 8 ods.1 zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov bol teda povinný poskytovať služby vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dotknutom bytovom dome spôsobom, ktorý umožňuje ich riadne a bezpečné použitie (§ 4 ods.1 písm. h) zákona č. 250/2007 Z.z.). Pod riadnym poskytnutím služby sa pritom rozumie poskytnutie služby v súlade so zmluvnými podmienkami a v súlade so zákonom. Ustanovenie § 8b ods. 2 písm. a) zákona č. 182/1993 Z.z. ukladá správcovi pri správe domu povinnosť hospodáriť s majetkom vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome s odbornou starostlivosťou v súlade s podmienkami zmluvy o výkone správy. Z vykonaného dokazovania vyplývalo, že žalobca ako správca podľa § 8 ods.1 zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov pri výkone správy bytového domu správcu bytového domu Komenského 2108, Trebišov vyúčtoval za rok 2016 vlastníkom bytov a nebytových priestorov v tomto bytovom dome „Položku SIPO“. Poukázal v plnom rozsahu na dôvody uvedené v preskúvanom rozhodnutí žalovaného a to, že ako vyplynulo z kontrolných zistení tak žalobca nepostupoval pri výkone správy s odbornou starostlivosťou a v súlade so zmluvou o výkone správy, keď dotknutí vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome (vrátane pisateľky podnetu) neboli vopred informovaní o účtovaní poplatku za využitie služby SIPO a účtovanie takéhoto poplatku s nimi nebolo prerokované resp. nebolo nimi odsúhlasené. Zodpovednosť žalobcu ako predávajúceho pri poskytovaní služieb je v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa objektívnou zodpovednosťou, tzn. že zodpovedá za porušenie zákonných povinností bez ohľadu na zavinenie, teda za následok. Žalobcu nezbavuje zodpovednosti za zistené ani skutočnosť, že dodávateľskú službu nenavýšil ale len rozúčtoval, nakoľko o takomto spôsobe služby nerozhodli samotní vlastníci. Jeho povinnosťou je poznať právne predpisy a riadiť sa nimi pri vykonávaní podnikateľskej činnosti. Konaním žalobcu teda jednoznačne došlo k porušeniu ustanovenia § 4 ods.1 písm. h) zákona o ochrane spotrebiteľa v nadväznosti na § 8b ods.2 písm. a) zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov.

II.

Kasačná sťažnosť, vyjadrenie

4. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť žalobca (ďalej aj „*sťažovateľ*“) z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP a žiadal, aby kasačný súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. Sťažovateľ v podanej kasačnej sťažnosti nesúhlasil s právnym názorom krajského súdu, ktorý bol podľa jeho názoru v rozpore s § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že služba SIPO nie je službou, ktorú poskytuje Slovenská pošta, a.s. žalobcovi ako správcovi bytového domu ale konkrétnemu vlastníkovi bytu a nebytového priestoru, ktorý sa rozhodne týmto spôsobom realizovať svoju povinnosť uhrádzať platby za užívanie bytu a služby s tým spojené. Rozúčtovaním týchto poplatkov sa správa neobohatila. Práve naopak, ak by mal znášať poplatok za vlastníka, išlo by o konanie na úkor správcu domu a tiež by boli znevýhodnení ostatní vlastníci, ktorí uskutočňujú úhradu platieb prevodom zo svojho účtu na účet domu. Správca domu im neuhrádza poplatok, ktorý im príslušná banka vyúčtuje za tento prevod. Na základe týchto skutočností žiadal zrušiť napadnutý rozsudok krajského súdu a vrátiť mu vec na ďalšie konanie.

6. K podanej kasačnej sťažnosti sa vyjadril žalovaný, ktorý považoval kasačnú sťažnosť za nedôvodnú. Uviedol, že sťažovateľ nepostupoval v súlade s odbornou starostlivosťou, keď účtoval poplatky za službu, o účtovaní ktorej samotní vlastníci neboli informovaní a o využití takejto služby vopred nerozhodli. Správca by bol oprávnený na účtovanie takéhoto poplatku iba v prípade, kedy by predmetné účtovanie vyplývalo zo zmluvy o výkone správy, alebo v prípade, kedy by bolo účtovanie tejto položky vlastníkmi riadne odsúhlasené v súlade so zákonom o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, nakoľko Zmluvu o spolupráci pri realizácii sústredeného inkasa platieb obyvateľstva uzatvoril správca so Slovenskou poštou, a.s. bez predchádzajúceho súhlasu vlastníkov.

III.

Konanie na kasačnom súde

7. Prejednávaná vec bola dňa 22.03.2021 predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu príslušnému na konanie a rozhodnutie - podľa právnej úpravy účinnej k danému dňu. Na Najvyššom súde Slovenskej republiky bola vec náhodným výberom pridelená na rozhodnutie senátu IS - sp. zn.: 1Asan/8/2021. S účinnosťou ku dňu 1. augusta 2021 (§ 101e ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov) začal svoju právomoc vykonávať Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, pričom k tomuto dňu prešiel z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky výkon súdnictva vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. augusta 2021 daná právomoc Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky

(čl. 154g ods. 4 a 6 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Prejednávaná vec bola preto zo zákonných dôvodov podľa predchádzajúcej vety náhodným výberom pridelená na rozhodnutie kasačného senátu 4S Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, ktorý o nej rozhodol v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia pod pôvodnou spisovou značkou.

8. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktorému predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti podľa § 440 SSP, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky www.nssud.sk podľa § 137 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP.

9. Predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 6S/180/2018-52 zo dňa 24.09.2020, ktorým zamietol žalobu žalobcu.

10. Z obsahu pripojeného administratívneho spisu kasačný súd zistil, že z kontrolných zistení vyplynulo, že správca bytového domu na ulici Komenského 2108/1, 3, 5, 7 v Trebišove vyúčtoval náklady v položke poplatky SIPO za rok 2016 vlastníkom bytového domu, ktorí uhrádzali zálohové predpisy prostredníctvom služby SIPO, pričom za rok 2015 tieto náklady im neboli účtované. Z dokladov vyplynulo tiež, že Slovenská pošta, a. s., si vyúčtovala odmenu - poplatok SIPO v hodnote 0,322 eur za 1 SIPO v počte 79 položiek za každý mesiac za obdobie od 09/2016 do 12/2016. Z predloženého potvrdenia pracovníka Slovenská pošta, a.s. týkajúceho sa inkasovania platieb prostredníctvom SIPO vyplynulo, že správca vyúčtoval za rok 2016 poplatky SIPO v hodnote 3,42 eur, celková hodnota týchto poplatkov vyplývajúca z potvrdenia Slovenskej pošty, a.s. predstavuje sumu 3,86 eur.

11. Súčasťou administratívneho spisu je aj Zmluva o výkone správy zo dňa 28.11.2014 uzavretá medzi Ing. Vierou Hrivňákovou - vlastníčkou bytu č. 25 v bytovom dome 2108 na ul. Komenského 5, 075 01 Trebišov, a správcom, v ktorej z čl. II. bod 2.5 vyplýva, že v prípade, že bude služba pre vlastníkov bytov a nebytových priestorov zabezpečovaná dodávateľsky, správca nebude účtovať k dodávateľskej faktúre žiadne prirážky a rozúčtuje iba fakturovanú sumu a podľa bodu 2.7 cit. čl. je správca povinný vrátiť vlastníkovi bytu do 30 dní od doručenia

vyúčtovania vyúčtovaním zistený preplatok na skutočných nákladoch za poskytnuté plnenia.

IV.

Právne predpisy, právne názory kasačného súdu

12. Podľa § 2 ods. 1 a 2 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

13. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmavajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

14. Podľa § 194 ods. 1 SSP správnym trestaním sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie orgánov verejnej správy o priestupku, správnom delikte alebo o sankcii za iné podobné protiprávne konanie.

15. Podľa § 194 ods. 2 SSP ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie vo veciach správneho trestania ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

16. Podľa § 2 písm. i) o ochrane spotrebiteľa na účely tohto zákona sa rozumie službou akákoľvek činnosť alebo výkon, ktorý je ponúkaný spotrebiteľovi odplatne alebo bezodplatne vrátane činností upravených osobitnými predpismi, nad ktorými vykonávajú dozor profesijné komory alebo iné orgány verejnej správy, ako sú uvedené v § 19; tým nie je dotknutá povinnosť mlčanlivosti podľa osobitných predpisov vrátane zákonom prenesenej právomoci profesijných komôr.

17. Podľa § 8b ods.2 písm. a) a b) zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov

v znení neskorších predpisov (v znení účinnom v čase rozhodovania žalovaného), pri správe domu je správca povinný hospodáriť s majetkom vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome s odbornou starostlivosťou v súlade s podmienkami zmluvy o výkone správy a je povinný dbať na ochranu práv vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome a uprednostňovať ich záujmy pred vlastnými.

18. Podľa § 24 ods.1 zákona o ochrane spotrebiteľa, za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom alebo právne záväznými aktmi Európskej únie v oblasti ochrany spotrebiteľa uloží orgán dozoru výrobcovi, predávajúcemu, dovozcovi, dodávateľovi alebo osobe podľa § 9a alebo § 26 pokutu do 66.400 eur; za opakované porušenie povinnosti počas 12 mesiacov uloží pokutu do 166.000 eur.

19. Podľa § 24 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, pri určení výšky pokuty sa prihliada najmä na charakter protiprávneho konania, závažnosť porušenia povinnosti, spôsob a následky porušenia povinnosti.

20. Kasačný súd po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi kasačnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku krajského súdu, po preskúmaní napadnutého rozsudku a po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku a zároveň dospel k záveru, že kasačné námietky sťažovateľa nie sú dôvodné. Kasačný súd sa stotožnil s dôvodmi uvedenými v rozsudku krajského súdu a nesúhlasil s názorom sťažovateľa o nesprávnom právnom posúdení veci.

21. Kasačný súd konštatuje, že správca pri výkone správy koná v mene vlastníkov a na ich účet. Vystupuje v pozícii priameho zástupcu vlastníkov a koná v mene vlastníkov. Správca síce koná samostatne vo veciach zariadenia záležitostí bytového domu, čo znamená, že sám vstupuje do rokovaní, ako napríklad s dodávateľmi energií, opráv, revízií a pod., sám rozhoduje, s kým uzatvorí zmluvy, sám spravuje fond a účty a pod., je však povinný konať v mene vlastníkov.

22. V ustanovení § 8a zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov ustanovuje spôsob, na základe ktorého dochádza k realizácii výkonu správy. Vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome uzatvárajú so správcom zmluvu o výkone správy. Ide o povinný úkon, ktorý

musia vlastníci a správca vykonať na to, aby mohol správca v ich dome realizovať výkon správy. Vzhľadom na skutočnosť, že vlastníci bytov vystupujú v rámci tohto zmluvného vzťahu ako spotrebitelia, je dôležité, aby sa pre platnosť zmluvy dodržali ustanovenia týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv uvedené v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

23. Ďalej je potrebné uviesť, že určenie povinností správcu sa nenachádza len v § 8b ods. 2 zákona, ale aj v iných ustanoveniach (§ 8, § 8a), pričom ďalšie povinnosti, odlišné od tých zákonných, môžu správcovi vyplývať priamo zo zmluvy o výkone správy. Zmluva o výkone správy je prejavom zmluvnej voľnosti zmluvných strán, a preto je na dohode vlastníkov a správcu, ako si určenie práv a povinností nastaví. Ustanovenie § 8a, ktoré upravuje zmluvu o výkone správy, demonštratívne vymenúva náležitosti zmluvy o výkone správy. Jednou z nich je aj úprava, resp. zakotvenie vzájomných práv a povinností správcu a vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome pri zabezpečovaní prevádzky, údržby a opráv domu. Ustanovenie § 8b v ods. 2 určuje už len základné povinnosti správcu, ktoré musí pri výkone správy domu splniť na to, aby nebol sankcionovaný.

24. Základnou povinnosťou správcu je však hospodáriť s majetkom vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome s odbornou starostlivosťou v súlade s podmienkami zmluvy o výkone správy. Z dôvodu, že správca vykonáva správu domu ako „profesionál“ podľa zákona o správcoch bytových domov, t.j. ako osoba znáлая problematiky bytových otázok, správy bytových domov, spravovania fondu a celkových financií, ktoré patria do majetku vlastníkov, je povinný konať odborne, t.j. s odbornou starostlivosťou. Nepostačuje konanie s náležitou starostlivosťou, ale ako osoba, ktorá má kvalifikáciu na výkon správy bytových domov, musí konať s odbornou starostlivosťou. S odbornou starostlivosťou musí uzatvárať zmluvy na obstaranie tovarov a služieb pre bytový dom, musí viesť účtovníctvo, spravovať majetok, rozhodovať napríklad o vyriešení akútneho havarijného stavu v bytovom dome v prípade, ak nie je možné v rýchlosti zabezpečiť súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých vlastníkov a pod. Správca musí tiež pri výkone správy postupovať tak, aby neporušoval ustanovenia zmluvy o výkone správy. V prípade porušenia povinností je povinný niesť zodpovednosť za škody, ktoré jeho konaním bez odbornej starostlivosti vznikli. Okrem toho, vlastníci môžu správcovi za porušovanie povinností dať výpoveď zo zmluvy o výkone správy.

25. V danej veci vzhľadom na vyššie uvedené sa kasačný súd stotožnil s názorom krajského súdu, že sťažovateľ nepostupoval v súlade so zmluvou o výkone správy a zároveň v súlade

s požiadavkami odbornej starostlivosti keďže vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome neboli vopred informovaní o účtovaní poplatku za využitie služby SIPO a účtovanie takéhoto poplatku s nimi nebolo prerokované ani odsúhlasené.

26. Kasačný súd nevzhliadol ako dôvodnú námietku sťažovateľa, že napadnuté rozhodnutie je v rozpore s § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Podľa názoru kasačného súdu nijakým spôsobom nezasahuje do práv a oprávnených záujmov sťažovateľa a nie je v rozpore s dobrými mravmi, pričom práve samotný sťažovateľ nepostupoval v súlade s odbornou starostlivosťou.

27. O trovách kasačného konania rozhodol Najvyšší správny súd Slovenskej republiky podľa § 167 ods. 1 SSP v spojení s § 467 ods. 1 SSP. Sťažovateľ v kasačnom konaní úspech nemal a žalovanému náhrada trov kasačného konania prislúcha len v prípadoch, ak to možno spravodlivo požadovať a po splnení zákonom stanovených podmienok len výnimočne (§ 168 SSP), ktoré podľa obsahu súdnych spisov nenastali, preto súd účastníkom konania právo na náhradu trov kasačného konania nepriznal.

28. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu SR pomerom hlasov **3:0** (§ 147 ods. 2 SSP v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie: Proti tomuto rozsudku **nie je** prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 19. júla 2022

JUDr. Zuzana Mališová, v. r.

predsedníčka senátu

JUDr. Monika Valašiková, PhD., v. r.

členka senátu

JUDr. Juraj Vališ, LL.M. v. r.

člen senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Janka Lužová

Kancelária ÚR SOI

Došlo 26. 08. 2022

Podacie číslo: 3446 Číslo spisu:

Prílohy/listy: Vyšavuje: